

Mistificació

Quan la Grette Bürnsten, seient a l'atrotinat sofà groc de l'estudi, va dir-me el seu nom, no vaig ser capaç d'establir cap relació coherent entre ella i jo. Al cap d'una estona d'escoltar-la, però, el nom i la història de la Grette Bürnsten van emergir com lletrejats per una sonda. I una conjunció de palpitations i de tibantor a l'escrot va deixar-me sense parla. Perquè la Grette Bürnsten no existia. Si més no fins que vaig inventar la seva biografia mentre redactava entrades per a un diccionari enciclopèdic (una manera com qualsevol altra de compensar l'avorriment característic de les feines editorials amb què m'havia de guanyar la vida). Llavors, però, no vaig pensar en ella en termes físics (tot i que m'hauria agradat il·lustrar la seva entrada amb una fotografia anònima d'una contorsionista qualsevol), i ara em sorprenia el seu cos esfilagarsat, del qual em van atreure, des del primer instant, els ulls, verds com un espadat molsós, i la veu, d'una tessitura similar a la del capvespre. «M'has condemnat a la més trista de les existències, la que depèn de l'atzar dels altres. Perquè mai ningú buscarà el meu nom.» I els seus ulls em van envoltar amb un silenci sense fissures. No vaig veure la pistola. Només la irisació d'un esclat d'espurnes. I el darrer que recordo és una coïssor insofrible entre la tercera i la quarta costella.

Eduard Márquez, *Zugzwang* (Quaderns Crema, 1995)

BÜRNSTEN, Grette (Grieskirchen, 1923-Antofagasta, 1956). Contorsionista austríaca de origen judío. Tras sus estudios de medicina en la Universidad de Viena, aprovechó sus conocimientos anatómicos para revelarse como una de las contorsionistas más célebres de su tiempo. Trabajó en el circo de los hermanos Nicolasti y en el Mundial de Chile, país en el que se refugió a raíz de la persecución nazi.